

Briuselis, 2021 11 08
COM(2021) 682 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

COSME

2014-2020 m. Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programa

2016 m. stebėsenos ataskaita

Turinys

1. Įžanga	2
2. 2016 m. veikla ir rezultatai	3
2.1. Galimybės gauti finansavimą	4
2.2. Galimybės patekti į rinkas.....	5
2.3. Pagrindinių sąlygų ir konkurencingumo vertinimas	6
2.4. Verslumo ir verslumo kultūros skatinimas.....	8
3. Paramos priemonės ir administracinės išlaidos	9
4. Įnašas į klimato kaitos aspekto integravimo tikslo įgyvendinimą	9
5. Išvados.....	10
PRIEDAS	11

1. ĮŽANGA

COSME – ES programa, kuria siekiama didinti įmonių konkurencingumą ir kurioje ypatingas dėmesys skiriamas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVĮ). Ji paremta 2007–2013 m. verslumo ir inovacijų programa (VIP), kuri buvo sukurta pagal Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą. Programa siekiama optimizuoti sąsajas su kitomis ES išlaidų programomis, visų pirma su Europos struktūriniais ir investicijų fondais bei programa „Horizontas 2020“, kurioje numatyta anksčiau į VIP įtraukta inovacijų veikla.

COSME programa teikia pridėtinę vertę, nes yra sprendžiamos tarptautinės problemos ir rinkos nepakankamumo problema keturiose pagrindinėse srityse siekiant¹:

1. didinti MVĮ **galimybes gauti finansavimą** nuosavo kapitalo ir skolos forma (ne mažiau kaip 60 proc. bendrojo biudžeto);
2. didinti **galimybes patekti į rinkas** ES ir už jos ribų (21,5 proc.);
3. gerinti **pagrindines sąlygas** verslui ir įmonių, įskaitant MVĮ, **konkurencingumą** (11 proc.);
4. **skatinti verslumą** (2,5 proc.).

2016 m. įgyvendinant COSME programą be 28² ES valstybių narių dalyvavo ir šios valstybės: Albanija, Serbija, Armėnija, Turkija, Juodkalnija, Šiaurės Makedonija, Ukraina ir Moldova.

Už bendrą COSME programos įgyvendinimą atsako Komisija. Pirmojo tikslo siekiama įgyvendinant Europos investicijų fondui (EIF) patikėtas finansines priemones. Antrojo, trečiojo ir ketvirtojo tikslų įgyvendinimas daugiausia pavestas Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomajai įstaigai (EASME)³. Be to, numatyta tam tikros analitinės ir lyginamosios veiklos netiesioginį valdymą pavesti tarptautinėms organizacijoms.

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas COSME biudžeto vykdymas 2016 m., kaip reikalaujama reglamente. Atsižvelgiant į daugelio projektų daugiamečių pobūdį, ataskaitos paskelbimą buvo nuspręsta atidėti, kad į ją būtų galima įtraukti išsamius rezultatus ir duomenis.

Į ataskaitą įtrauktos paramos priemonės ir administracinės išlaidos. Išsami informacija apie kiekvieno tikslo įgyvendinimą pateikiama svetainėje⁴ kartu su naudos gavėjų sąrašu.

2. 2016 M. VEIKLA IR REZULTATAI

Bendras planuojamas 2014–2020 m. (7 metų) COSME biudžetas yra 2,3 mlrd. EUR, įskaitant administracines išlaidas. Planuojama, kad finansiniai įsipareigojimai palaipsniui didės iki

¹ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1287/2013.

² ES 27 ir Jungtinė Karalystė, nes Jungtinė Karalystė projekto įgyvendinimo metu buvo Europos Sąjungos narė.

³ Nuo 2021 m. balandžio 1 d. COSME projektus įgyvendinanti vykdomoji įstaiga yra EISMEA (Europos inovacijų taryba ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga).

⁴ [Programavimas, stebėseną ir vertinimas | Vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVĮ \(europa.eu\)](#)

2020 m. (paskutinių programos metų). Kiekvieniems metams nustatoma metinė darbo programa ir jai įgyvendinti skirtos paramos priemonės.

COSME programos biudžetas vykdomas per keturias biudžeto eilutes, kuriose numatyti patikslintame 2016 m. finansavimo sprendime nustatyti asignavimai⁵. Pridėjus trečiųjų šalių įnašus, ankstesniu programavimo laikotarpiu nepanaudotus asignavimus ir kitus perkėlimus, 2016 m. biudžetą sudarė:

- a) administracinėms išlaidoms skirta biudžeto eilutė 02 01 04 01: 3 154 272 EUR;
- b) įstaigos EASME veiklai skirta biudžeto eilutė 02 01 06 01: 7 419 744 EUR;
- c) visoms kitoms veiklos išlaidoms skirta biudžeto eilutė 02 02 01: 125 410 483 EUR;
- d) galimybes gauti finansavimą skatinančios veiklos išlaidoms skirta biudžeto eilutė 02 02 02: 221 596 885 EUR;

Finansavimo sprendime dėl paramos priemonių⁶ numatytas 4 711 000 EUR įnašas, įtrauktas į 2016 m. ES bendrojo biudžeto eilutę 02 02 01.

Apie 84 proc. COSME programos veiklos, išskyrus galimybes gauti finansavimą skatinančią veiklą, buvo perduota EASME⁷.

Iš viso **prisiimta įsipareigojimų už 94,4 proc. 358 mln. EUR sumos**. Vidutinis mokėjimų įvykdymo lygis sudarė 75 proc.

⁵ COM(2016) 63 *final*.

⁶ COM(2016) 60 *final*.

⁷ SEC(2013) 493 *final*.

2.1. GALIMYBĖS GAUTI FINANSAVIMĄ

COSME programos reglamente nustatyta, kad 2014–2020 m. finansinėms priemonėms turėtų būti skirta ne mažiau kaip 60 proc. viso biudžeto (1,4 mlrd. EUR).

2016 m. galimybes gauti finansavimą skatinančioms priemonėms skirta 62,5 proc. viso COSME finansinio paketo.

221 mln. EUR buvo skirta finansinėms priemonėms ir papildomiems veiksams, įskaitant perkėlimus ir trečiųjų valstybių dalyvavimą.

137 mln. EUR buvo skirta paskolų garantijų priemonei (PGP)⁸, o 70 mln. EUR – augimui skatinti skirtai nuosavo kapitalo priemonei (NKP).

2016 m. 0,8 mln. EUR buvo skirta papildomiems veiksams, įskaitant finansinių priemonių skatinimą, duomenų apie MVĮ galimybes gauti finansavimą rinkimą ir MVĮ prieigos prie viešojo kapitalo rinkų gerinimo tyrimą.

Paskolų garantijų priemonė

Iki 2016 m. pabaigos buvo pasirašytos 67 garantijų sutartys su finansiniais tarpininkais 21 valstybėje (18 valstybių narių ir 3 trečiosiose valstybėse). Daugiau nei 143 000 MVĮ (2015 m. – 51 000) gavo beveik 5 547 mln. EUR finansavimą. Tai rodo, kad PGP, pagal kurią finansavimas buvo suteiktas didesnės rizikos MVĮ, kurios kitaip nebūtų galėjusios gauti tokio finansavimo, daro reikšmingą įtaką tikrajai ES ir kitų COSME programoje dalyvaujančių valstybių ekonomikai. Be to, derinant išteklius su ESIF, valstybėse narėse nepakankamai optimalios finansavimo situacijos buvo išspręstos daug greičiau, nei būtų buvę įmanoma taikant tik paskolų garantijų priemonę, o tai labai paspartino labai reikalingą ekonomikos finansavimą.

Augimui skatinti skirta nuosavo kapitalo priemonė

2016 m. EIF pagal NKP priemonę pasirašė keturis įsipareigojimus. Šie fondai daugiausia dėmesio skyrė investicijoms Vokietijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Švedijoje, tačiau buvo atviri ir investicijoms kitose valstybėse bei tarpvalstybinėms investicijoms. Numatomos nuosavo kapitalo investicijos į reikalavimus atitinkančius galutinius gavėjus sudaro beveik 470 mln. EUR. Visos keturios 2016 m. pasirašytos operacijos yra susijusios su augimo ir plėtros etapo fondais. 2016 m. pabaigoje buvo pasirašytos 9 operacijos: 6 buvo susijusios su augimo ir plėtros etapo fondais, o 3 – su kelių etapų fondais, veikiančiais kartu su programos „Horizontas 2020“ nuosavo kapitalo priemone „InnovFin“, skirta ankstyvajam etapui.

Informuotumo didinimo veikla

⁸ Daugiau informacijos pateikiama Komisijos ataskaitoje Europos Parlamentui ir Tarybai dėl finansinių priemonių, remiamų iš bendrojo biudžeto, padėties 2016 m. gruodžio 31 d., teikiamoje pagal Finansinio reglamento 140 straipsnio 8 dalį, ir pridedamame tarnybų darbiname dokumente (COM(2017) 535 *final*).

2016 m. Komisija tęsė bendro ES finansinių priemonių portalo atnaujinimą ir populiarinimą⁹. Portalas yra vienas informacijos punktas, skirtas ES finansavimą Europoje siekiančioms gauti MVĮ. Jame pateikiama ir reguliariai atnaujinama maždaug 1 500 tarpininkų kontaktinė informacija, apimanti įvairių programų ES finansines priemones (COSME, „Kūrybiška Europa“, EaSI, ESI fondų, ESIF, „InnovFin“, „Life“, „WB EDIF“, EIB / EIF lėšas). Pagal nurodytas finansines priemones suteikiama galimybė per septynerius metus pasinaudoti daugiau nei 120 mlrd. EUR.

Bendradarbiaudama su nacionalinėmis suinteresuotosiomis šalimis ir organizacijomis partnerėmis, 2016 m. Komisija taip pat organizavo 3 renginius: Europos mažos ir vidutinės kapitalizacijos įmonių apdovanojimų žiuri posėdį, praktinį seminarą „MVĮ patiriamos mokestinių prievolių vykdymo išlaidos“ ir žurnalistų seminarą, kuriame dalyvavo 28 žurnalistai (po vieną iš kiekvienos valstybės narės), skirtą informuoti juos apie ES finansines priemones.

Kartu su Europos Centrinio Banku Komisija atlieka reguliarias įmonių galimybių gauti finansavimą apklausas (SAFE). Iš šių apklausų gaunama informacijos apie MVĮ finansinę padėtį, finansavimo poreikius, galimybes gauti finansavimą ir lūkesčius. Iš 2016 m. rezultatų¹⁰ buvo matyti, kad 2016 m. 9 proc. ES MVĮ didžiausią nerimą kėlė galimybės gauti finansavimą (2013 m. – 15 proc.), o bankų paskolos išliko 50 proc. MVĮ svarbiausia išorės finansavimo forma.

2.2. GALIMYBĖS PATEKTI Į RINKAS

COSME programos reglamente nustatyta, kad 21,5 proc. bendro biudžeto turėtų būti skirta galimybėms patekti į rinkas didinti.

2016 m. 57,9 mln. EUR buvo skirta MVĮ tarptautinimui.

Įgyvendinant COSME programą teikiama parama Europos įmonėms, visų pirma MVĮ, siekiant padėti joms pasinaudoti bendrąja rinka užmezgant verslo ryšius užsienio valstybėse ir eksportuoti už Europos ribų.

Europos įmonių tinklas (EIT)

EIT teikia kompleksines verslo paramos paslaugas įmonėms, kurios siekia diegti inovacijas, augti ir ieškoti galimybių bendrojoje rinkoje ir trečiosiose valstybėse. Tinklas teikia paslaugas maždaug 250 000 MVĮ per metus, įskaitant specializuotas konsultavimo paslaugas maždaug 70 000 MVĮ.

2016 m. su COSME programa buvo susijusios 92 konsorciams priklausančios 536 dalyvaujančiosios organizacijos iš 38 ES ir trečiųjų valstybių. ES padengia vidutiniškai 55 proc. tinklo partnerių tinkamų finansuoti išlaidų. Šie pagrindiniai tinklo partneriai dirbo su 80 verslo bendradarbiavimo centrų iš 30 konsorcių, apimančių 29 valstybes. Daugiausia dėmesio jie skiria partnerystės paslaugoms ir savo veiklą turi finansuoti nuosavomis lėšomis. (Dabartinis partnerių sąrašas skelbiamas svetainėje <https://een.ec.europa.eu/>.)

⁹ www.access2finance.eu

¹⁰ Išsamūs rezultatai skelbiami <http://ec.europa.eu/growth/safe>

2016 m. EASME pradėjo sistemingai rinkti informaciją iš tinklo klientų apie tai, kokio paslaugų poveikio savo verslui jie tikisi. Buvo surinkti atsiliepimai apie numatomą partnerystės sutarčių ir konsultavimo paslaugų poveikį siekiant trijų pagrindinių tinklo tikslų: rinkos tobulinimo (rinkos dalies / apyvartos), teigiamo poveikio darbo vietoms ir didesnio konkurencingumo diegiant naujoves. Iš rezultatų buvo matyti, kad beveik 70 proc. klientų tikisi, kad tinklo parama pagerins jų padėtį rinkoje, beveik 50 proc. – kad ji padidins jų konkurencingumą, o daugiau nei 40 proc. – kad ji padės išsaugoti arba sukurti darbo vietas.

Kita veikla

Įmonių informavimo apie COSME programos naudą MVĮ kampanija buvo skirta 1,6 mln. MVĮ savininkų Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Lietuvoje ir Slovėnijoje. I etapo tikslas buvo organizuoti informacines dienas kiekvienos valstybės suinteresuotosioms šalims. II etapo tikslas buvo skatinti juos savo kanalais skleisti informaciją apie ES ir nacionalinę politiką bei galimybes. Siekiant, kad MVĮ daugiau naudotųsi ES lygmeniu teikiamomis paslaugomis ir priemonėmis, buvo imtasi veiksmų, skirtų populiarinti vietinius tinklus ir informacijos punktus (pavyzdžiui, EIT ir atitinkamus portalus / svetaines). Pagrindinis kampanijos elementas buvo jos dalis, susijusi su informavimu internete ir socialiniuose tinkluose, kurios metu buvo parodyta **207,2 mln. reklaminių pranešimų**, 919 000 kartų spustelėtos nuorodos, 2,2 mln. kartų peržiūrėti filmukai ir sulaukta **21 781 reakcijos socialiniuose tinkluose**.

Dėl ES ir Japonijos centrui skirtos kasmetinės 2,8 mln. EUR dotacijos buvo toliau vystomas ES ir Japonijos bendradarbiavimas. Centras buvo įsteigtas siekiant pagerinti Europos įmonių galimybes patekti į Japonijos rinką, suteikiant joms reikalingą informaciją apie vietos sąlygas ir supažindinant su komercine ir pramonės praktika, su kuria ES įmonės susiduria Japonijoje. Mokymai gamybos technologijų, kokybės valdymo ir inovacijų klausimais, kuriais siekiama didinti ES įmonių konkurencingumą.

2016 m. verslo portalas „Jūsų Europa“ pritraukė 3,5 mln. unikalių lankytojų, t. y. 118 proc. daugiau nei 2015 m. Labiausiai lankomos skiltys¹¹ yra „PVM ir muitai“ (44 proc.), „Finansavimas“ (25 proc.) ir „Prekyba užsienyje“ (9 proc.). Vartotojai, kuriems reikia daugiau ekspertų patarimų, gali siųsti užklausas EIT nariui tiesiai iš portalą. 2016 m. sausio–gruodžio mėn. EIT partneriai per portalą gavo beveik 4 000 užklausų. Populiariausia tema buvo „finansai“ (49 proc. užklausų), po jos – „plėtra užsienyje“ (13 proc.) ir „ES teisė ir moksliniai tyrimai“ (9 proc.).

2017 m. pradžioje atliktos portalą lankytojų apklausos duomenimis, daugiau nei 89 proc. naudotojų mano, kad portalas yra puikus, geras arba patenkinamas.

2.3. PAGRINDINIŲ SĄLYGŲ IR KONKURENCINGUMO GERINIMAS

COSME programos reglamente nustatyta, kad 11 proc. bendro biudžeto turėtų būti skirta pagrindinėms sąlygoms ir konkurencingumui gerinti.

2016 m. šiam tikslui buvo skirta 37,9 mln. EUR.

¹¹ Skiltis „PVM ir muitai“ dabar vadinama „Mokesčiai“, „Finansavimas“ – „Finansai ir finansavimas“, o „Pardavimas užsienyje“ – „Pardavimas ES“.

COSME programos lėšomis buvo finansuojami veiksmai, kuriais siekiama skatinti klasterių tarptautinimą, sudaryti palankias sąlygas turizmo sektoriaus konkurencingumui, plėtoti socialinio verslo įmones ir didinti kitų strategiškai svarbių ES sektorių konkurencingumą. COSME programa taip pat buvo skatinama kurti geresnio reglamentavimo platformą ir pramonės atgimimą skatinančius bendradarbiavimo tinklus.

Klasteriai

Įgyvendinant MVI skirtą klasterių tarptautinimo programą teikiama parama konsorciумams, siekiantiems parengti bendrą tarptautinę strategiją, taip pat MVI tarptautinimui, ypač naujai atsirandančiose teminėse srityse. Be to, ja gerinamas tarptautinis klasterių bendradarbiavimas toliau plėtojant Europos klasterių bendradarbiavimo platformą.

Klasterių iniciatyvos buvo skirtos specializuotų įmonių grupėms ir jomis remiamas strateginis tarpregioninis ir tarptautinis bendradarbiavimas. Įdiegus Europos klasterių bendradarbiavimo platformos internetines paslaugas dabar galima vienoje vietoje susieti visas Europoje ir už jos ribų veikiančias klasterių organizacijas. Svetainėje taip pat yra strateginėms Europos klasterių partnerystėms, partnerių paieškos renginiams ir tarptautiniam bendradarbiavimui skirti puslapiai. Po partnerių paieškos renginių įvyko 2 984 dvišaliai susitikimai ir užregistruoti 363 klasterių bendradarbiavimo atvejai.

WORTH partnerystės programa

Šios gebėjimų stiprinimo programos tikslas – padėti naujiems talentams (kūrybos srityje veikiančioms MVI) kurti ir tobulinti novatoriškas idėjas ir prototipus. Įgyvendinant šią programą remiamas mados dizainerių, kūrybos srityje veikiančių įmonių, amatininkų ir gamintojų bei technologijų bendrovių bendradarbiavimas.

Pirmojo atrankos etapo metu iš anksto buvo atrinktas 41 partnerystės projektas (projektuose dalyvavo 100 įmonių ir dizainerių), iš jų vėliau buvo atrinkti 27 ir pasirašytos bendradarbiavimo sutartys. Šiuose 27 atrinktuose projektuose dalyvavo 60 dizainerių, startuolių ir bendrovių iš 20 COSME programos valstybių bei įvairių kūrybos industrijų: 16 projektų buvo susiję su mados ir tekstilės sektoriais, 2 su avalyne, 3 su aksesuarais, 3 su baldais, 2 su papuošalais ir 1 su odos gaminių sektoriais.

Vienas pavyzdys, kuriuo būtų galima iliustruoti šių projektų kūrybiškumą, yra „Wear Pure“ – Ispanijos ir Nyderlandų bendrovė, gaminanti drabužius iš audinių, kuriuos gaminant naudojama CO₂ gryninimo technologija („CO₂pure“ yra mineralų ir mikrodalelių junginys, kurį naudojant galima mineralizuoti pagrindines šiltnamio efektą sukeliančias dujas (CO₂ ir NO_x). Prototipas buvo sukurtas skaitmeniniu būdu ir pagamintas naudojant 3D spausdintuvą. Daugiau informacijos pateikiama [čia](#).

Turizmas

2016 m. COSME programos lėšomis finansuotomis turizmo iniciatyvomis buvo prisidėta prie Europos turizmo sektoriaus konkurencingumo stiprinimo. Finansiniu požiūriu didžiausias veiksmas buvo skirtas „Remti ES turizmo operatorių tarptautinimą, transeuropinių turistinių produktų populiarinimą ir B2B partnerių paieškos organizavimą tarptautinių mugių metu“. Iš 8 suplanuotų partnerių paieškos renginių iki šiol buvo suorganizuoti 6. Šiuo veiksmu taip pat

buvo siekiama į kiekvieną tarptautinį renginį suburti ne mažiau kaip 200 operatorių ir populiarinti unikalias Europos turistų lankytinas vietas 10 tarptautinių turizmo mugių metu.

Kartu su EBPO vykdyti veiksmai padėjo pagerinti žinias apie socialinius ir ekonominius turizmo aspektus, siekiant padėti ES institucijoms ir nacionalinėms valdžios institucijoms formuoti savo politikos kryptis ir strategijas. Turi būti atlikta daugiau su turizmu ES ir EBPO valstybėse susijusių tyrimų (duomenų, turistų srautų, elgesio, išlaidų ir kt.). Įgyvendinant COSME programą EBPO taip pat parengė ataskaitas apie turizmo tendencijas ir politikos kryptis (2018 m. ataskaita), investicijų turizmo srityje tendencijas, kad būtų galima veiksmingai reaguoti į politikos pokyčius, didžiąsias tendencijas, pagal kurias galima geriau formuoti turizmo ateitį, ir teroristų išpuolių poveikį.

Patraukliausių Europos turizmo vietovių matomumas dar labiau padidėjo. Visos 17 vietovių kandidačių tapo naudos gavėjomis, iš jų 16 buvo ES ir 1 – Serbijoje. 2016 m. pasirinkta kultūrinio turizmo tema, t. y. finansavimas buvo skirtas toms vietovėms, kurios parengė konkretų turizmo pasiūlymą, pagrįstą jų vietos kultūros vertybėmis.

2.4. VERSLUMO IR VERSLUMO KULTŪROS SKATINIMAS

COSME programos reglamente nustatyta, kad 2,5 proc. bendro biudžeto turėtų būti skirta verslumui ir verslumo kultūrai skatinti.

Šiam tikslui 2016 m. buvo skirta 14,2 mln. EUR (4,6 proc. viso tų metų COSME programos biudžeto), iš kurių didžioji dalis buvo skirta programai „Erasmus jauniems verslininkams“.

Programa „Erasmus jauniems verslininkams“

Iki 2018 m. lapkričio mėn. buvo suderinta 2 800 naujų ir patyrusių verslininkų partnerystių, kuriose dalyvavo 98 tarpininkaujančios organizacijos ir 29 COSME programos valstybės. Tarpininkaujančios organizacijos veikė 39 valstybėse.

Buvo pasirinktas programos Europos partnerystės ir tarpininkų organizacijų veiklą koordinuojantis ir remiantis paramos biuras. Paramos biuro užduotis yra teikti pagalbą ir paramą vykdomajai įstaigai ir Komisijai valdant programą bei padėti vykdyti populiarinimo ir informavimo veiklą.

Europos tinklas, skirtas išankstiniam įspėjimui ir paramai įmonėms bei pakartotinai verslus kuriantiems asmenims

Šiuo tinklu siekiama sukurti, vystyti ir įgyvendinti paramos paslaugas sunkumų patiriančioms įmonėms ir įmonių savininkams bei antros galimybės siekiantiems sąžiningiems bankrutavusiems verslininkams. Kiekvienais metais daugiau nei 200 000 ES įmonių tampa nemokios ir dėl nemokumo ES prarandama 1,7 mln. darbo vietų. Be to, steigdami naujas įmones, europiečiai labiausiai bijo bankroto rizikos: 43 proc. europiečių nepradėtų verslo, žinodami, kad jiems gali nepavykti (palyginti su vos 19 proc. JAV).

Europos išankstinio įspėjimo tinklas Lenkijoje, Ispanijoje, Italijoje ir Graikijoje sukūrė išankstinio įspėjimo sistemas, pagal kurias 2017–2019 m. buvo suteikta parama 3 500 sunkumų patyrusių įmonių. Komisija pritarė, kad išankstinio įspėjimo sistemos 2017–2019 m. būtų sukurtos dar penkiose ES valstybėse narėse („antrosios bangos valstybėse“). Pagrindinis projekto tikslas buvo sukurti išankstinio įspėjimo sistemas visose ES valstybėse narėse.

3. PARAMOS PRIEMONĖS IR ADMINISTRACINĖS IŠLAIDOS

COSME programos paramos priemonės finansuojamos pagal biudžeto eilutę 02 0201. 2016 m. paramos priemonėms buvo skirta 4,7 mln. EUR.

Buvo organizuojamos konferencijos, praktiniai seminarai ir ekspertų susitikimai, kuriuose dalyvavo įvairios suinteresuotosios šalys (įskaitant nacionalines institucijas, pramonės ir vartotojų organizacijas, MVĮ atstovus, nevyriausybinės organizacijas) ir buvo aptariami skirtinguose pramonės sektoriuose patiriami iššūkiai. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas rekomendacijoms, kaip geriau tenkinti MVĮ poreikius ir toliau skatinti konkurencingumą.

Administracinės išlaidos sudarė 3 proc. 2016 m. biudžeto. Komisijos vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinio direktorato (DG GROW) administracinės išlaidos sudarė 3 154 272 EUR, o EASME – 7 419 744 EUR.

Įsidėmėtina iš 2016 m. biudžeto finansuojama paramos priemonė yra Europos su gynyba susijusių regionų tinklas, į kurį buvo suburti dvejojo naudojimo turtą turintys regionai, kad jie galėtų keistis geriausia patirtimi ir bendradarbiauti. Šio tinklo tikslas buvo padidinti jų regioninių strategijų (pažangiosios specializacijos) dvejojo naudojimo potencialą ir dvejojo naudojimo rinkos galimybes, kuriomis naudotųsi MVĮ vadovaujantis 2013 m. Komunikatu dėl gynybos ir 2014 m. įgyvendinimo veiksmų planu. Dalyvaujantys regionai dalyvavo keturiuose renginiuose: „Dvejopas kibernetinio saugumo naudojimas“ (2016 m. lapkričio 23 d. Rene), „Jūrų laivininkystės ir gynybos dvejojo naudojimo konferencija“ (2017 m. gegužės 4 d. Sautampton), „Dvejopo naudojimo konferencija. Bepiločiai orlaiviai ir kosmosas“ (2017 m. gegužės 4 d. Orhuse) ir „Europos gynybos ir dvejojo naudojimo technologijų jūrų laivininkystės srityje forumas“ (2018 m. rugsėjo 20 d. Tulone). Šių renginių metu pavyko surinkti daug geriausios patirties pavyzdžių, kuriuos tinklas planuoja paskelbti vėliau.

Administracines išlaidas sudarė tyrimų, ekspertų susitikimų ir informavimo bei komunikacijos veiksmų, įskaitant įmonių informavimą apie ES politikos prioritetus, susijusius su bendrais COSME programos tikslais, išlaidos. Buvo dengiamos išlaidos, susijusios su IT tinklais, ir kitos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, kurias Komisija patiria valdydama COSME programą.

4. ĮNAŠAS Į KLIMATO KAITOS ASPEKTO INTEGRAVIMO TIKSLO ĮGYVENDINIMĄ

Buvo įvertinta, kad 2016 m. COSME programos įnašas į klimato kaitos aspekto integravimo tikslo, kuris turi būti įtrauktas į visas Komisijos programas, įgyvendinimą buvo lygus 20,7 mln. EUR ir sudarė 6,6 proc. skirtų finansinių lėšų.

Atitinkamas tikslas / išdirbis	2016 m. biudžeto projektas (mln. EUR)
Europos įmonių tinklas	13,7
Finansinės priemonės	7
Iš viso	20,7

Tačiau įgyvendinant kai kuriuos COSME programos veiksmus labai sunku stebėti įnašą į klimato kaitos aspekto integravimo tikslo įgyvendinimą nesukuriant papildomos administracinės naštos finansų tarpininkams ir šimtams tūkstančių dalyvaujančių MVĮ, kurios yra galutinės naudos gavėjos. Be to, kai kurie veiksmai, pavyzdžiui, WORTH partnerystės projektai, turi netiesioginį poveikį klimato kaitos tikslams, kuriuos nėra lengva išmatuoti.

5. IŠVADOS

Pagrindine veiksmų sritimi 2016 m. buvo galimybės gauti finansavimą. Pagal paskolų garantijų priemonę (PGP) daugiau nei 143 000 MVĮ gavo beveik 5 547 mln. EUR finansavimą, o 21 valstybėje buvo pasirašytos sutartys dėl garantijų. Daugiau nei 91 proc. finansavimą gavusių MVĮ dirbo mažiau nei 10 darbuotojų, o tai rodo, kad PGP veiksmingai taikoma MVĮ, kurios, siekdamos gauti joms reikalingą finansavimą, susiduria su ypatingais sunkumais.

Įgyvendinant COSME programą toliau remiamasi tvirta ankstesnių programų patirtimi. Europos įmonių tinklo (EIT) dėka daugiau nei 7 milijonai MVĮ buvo suteiktos skaitmeninės informacijos paslaugos. Daugiau nei 250 000 įmonių gavo tiesioginės paramos paslaugas (keičiantis informacija, patarimais, renginiuose ir INT verslo ir technologijų apžvalgų forma).

Pagrindinės ES MVĮ sąlygos buvo pagerintos vykdant klasteriams ir turizmo sektoriui skirtus veiksmus. Integruotos EIT verslo paramos paslaugomis buvo prisidedama prie MVĮ galimybių gauti finansavimą ir patekti į rinkas didinimo, neproporcingos administracinės naštos mažinimo ir verslumo ES skatinimo. MVĮ skirta COSME programa papildė kitas ES programas ir buvo grindžiama patikimais ankstesnių programų rezultatais.

Planuojama, kad COSME programos tikslai bus pasiekti iki 2020 m. pabaigos, o jos veiksmai ir toliau bus svarbūs skatinant ekonomikos augimą ir kuriant užimtumo galimybes, tuo pat metu derinant juos su besikeičiančiais MVĮ poreikiais.

PRIEDAS

Lentelė. Bendras 2016 m. įsipareigojimams numatytas COSME biudžetas.

Administracinėms išlaidoms skirta biudžeto eilutė 02 01 04 01

Patvirtintas biudžetas	2 766 027
Perkeliamos sumos	44 873
Trečiųjų valstybių įnašai	343 372
Bendras įsipareigojimams numatytas biudžetas	3 154 272

Įstaigos EASME veiklai skirta biudžeto eilutė 02 01 06 01

Patvirtintas biudžetas	7 005 395
Perkeliamos sumos	37 329
Trečiųjų valstybių įnašai	377 020
Bendras įsipareigojimams numatytas biudžetas	7 419 744

Visoms kitoms veiklos išlaidoms skirta biudžeto eilutė 02 02 01

Patvirtintas biudžetas	110 863 958
Perkeliamos sumos	2 315 091
Trečiųjų valstybių įnašai	12 231 435
Bendras įsipareigojimams numatytas biudžetas	125 410 483

Galimybes gauti finansavimą skatinančios veiklos išlaidoms skirta biudžeto eilutė 02 02 02

Patvirtintas biudžetas	191 559 780
Perkeliamos sumos	10 913 776
Trečiųjų valstybių įnašai	19 123 329
Bendras įsipareigojimams numatytas biudžetas	221 596 885

Lentelė. COSME programos biudžeto vykdymas 2016 m.

Biudžeto eilutė		Įsipareigojimai ¹²			Mokėjimai		
		Numatytas biudžetas	Įvykdytas biudžetas	Vykdymas %	Mokėjimams skirti akreditavimai	Atliktas mokėjimas	Įvykdymas %
02 02 02	Galimybės gauti finansavimą	221 596 885	209 325 361	94,46 %	97 585 635	67 550 195	69,22 %
02 02 01	Galimybės patekti į rinkas, verslo aplinka ir verslumas						
	visas 2016 m. skirtas biudžetas, įskaitant perkeliamas 02 02 01 eilutės sumas	125 410 483	121 955 683	97,25 %	67 233 839	57 189 265	85,06 %
Perkelta EASME	veiksmai, perkelti į 2017 m.	66 039 149	64 464 048	94,59 %			
Perkelta GROW	veiksmai, perkelti į 2017 m.	1 189 050	942 955	79,30 %			
02 01 04 01	Administracinis biudžetas	3 154 272	3 109 344	98,58 %	3 154 272	483 897	15,34 %
02 01 06 01	EASME – administracinis biudžetas	7 419 744	7 005 395	94,42 %	7 419 744	7 005 395	94,42 %
	2016 m. skirtas veiklos biudžetas, įskaitant perkeliamas sumas	347 007 368	327 459 848	94,4 %			
Iš viso COSME	Visas įvykdytas biudžetas, įskaitant administracines išlaidas po perkėlimų įvykdymo	357 581 384	337 574 588	94,4 %	175 393 490	132 228 752	75,39 %

¹² Įskaitant patvirtintą biudžetą, trečiųjų valstybių ir ELPA įnašus ir perkeliamas sumas.